

tidligere tidspunkt, eller om en hovedforhandling, der løber over flere dage, bør afvikles inden for en kortere periode, end det følger af rettens afgørelse (dvs. om der bør afsættes flere dage pr. uge til hovedforhandlingen).

3.3.2. Efter retsplejelovens § 849 kan retten indkalde til et særligt forberedende møde med henblik på at fastlægge parternes stilling til sagens faktiske og retlige omstændigheder, herunder hvilke omstændigheder der ikke bestrides, og hvilke der skal føres bevis for, samt hovedforhandlingens tilrettelæggelse. Målet med bestemmelsen er særligt at undgå overflødig bevisførelse, og muligheden for at afholde et særligt forberedende møde angår navnlig perioden efter anklagemyndighedens indlevering af anlageskrift i sagen.

3.3.3. Domstolsstyrelsen har fastsat målsætninger for domstolens sagsbehandlingstid i bl.a. straffesager. Det fremgår af Danmarks Domstoles Årsberetning 2006, at målsætningen for 2006 var, at 60 pct. af de almindelige straffesager skulle afsluttes inden 2 måneder og 95 pct. inden 6 måneder. »Almindelige straffesager« omfatter domsmandssager, sager uden domsmænd (bødesager mv.), tilståelsessager og øvrige straffesager (erstatningssager vedrørende straffeprocessuelle indgreb, forvandlingsstraf og ændring af foranstaltninger og betingede domme).

Med hensyn til de særlige målsætninger for sagsbehandlingstiden i volds- og voldtægtssager henvises til pkt. 3.1.4.

3.4. Varettægtstfængsling

3.4.1. Retsplejelovens § 762 indeholder de materielle betingelser for varettægtstfængsling. Efter § 762, stk. 1, kan en sigtet varettægtstfængsles, når der er begrundet mistanke om, at vedkommende har begået en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, såfremt lovovertrædelsen efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og 1) der er bestemte grunde til at antage, at vedkommende vil unddrage sig forfølgningen eller fuldbyrdelsen (unddragelsesfare), 2) der er bestemte grunde til at frygte, at vedkommende på fri fod vil begå nye lovovertrædelser (gentagelsesfare), eller 3) der er bestemte grunde til at antage, at sigtede vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen, navnlig ved at fjerne spor eller advare eller påvirke andre (kollusionsrisiko).

Efter retsplejelovens § 762, stk. 2, kan en sigtet endvidere varettægtstfængsles, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at vedkommende har begået 1) en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, og som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, og hensynet til retshåndhævelsen efter op-

lysningerne om forholdets grovhed skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod, eller 2) en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, § 123, § 134 a, §§ 244-246, § 250 eller § 252 (om bl.a. vold mv.), såfremt lovovertrædelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod. Varettægtstfængsling efter denne bestemmelse kaldes efter retshåndhævelsesarrest.

Varettægtstfængsling skal dog være proportional, idet varettægtstfængsling ikke kan anvendes, hvis frihedsberøvelsen vil stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af sigtedes forhold, sagens betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis sigtede findes skyldig, jf. § 762, stk. 3. Desuden må varettægtstfængsling ikke finde sted, hvis lovovertrædelsen alene kan ventes at ville medføre straf af bøde eller fængsel i højst 30 dage.

Endvidere følger det af retsplejelovens § 765, stk. 1 og 2, at hvis betingelserne for anvendelse af varettægtstfængsling er til stede, men varettægtstfængslingens øjemed kan opnås ved mindre indgribende foranstaltninger, kan retten med sigtedes samtykke træffe afgørelse om anvendelse af mindre indgribende foranstaltninger i form af f.eks. tilsyn, ophold i egnet hjem eller institution, fremmøde hos politiet, sikkerhedsstillelse mv. (»fængslingssurrogater«).

3.4.2. Afgørelse om varettægtstfængsling træffes af retten på begæring af politiet, jf. retsplejelovens § 764, stk. 1. Afgørelsen træffes ved kendelse og skal begrundes, og varettægtstfængsles sigtede, skal de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for varettægtstfængsling er opfyldt, anføres i kendelsen, jf. § 764, stk. 4.

Efter retsplejelovens § 767, stk. 1, skal der fastsættes en frist for varettægtstfængslingens længde. Fristen skal være så kort som mulig og må ikke overstige 4 uger. Fristen kan forlænges, men højst med 4 uger ad gangen. Udløber den frist, der er fastsat efter stk. 1, efter, at hovedforhandlingen er begyndt, fortsætter varettægtstfængslingen uden yderligere forlængelser, indtil der er afsagt dom i sagen, jf. retsplejelovens § 767, stk. 2.

Efter retsplejelovens § 768 skal varettægtstfængsling om fornødent ved rettens kendelse ophæves, når forfølgning opgives eller betingelserne for iværksættelse ikke længere er til stede. Finder retten, at undersøgelsen ikke fremmes med tilstrækkelig hurtighed, og at fortsat varettægtstfængsling ikke er rimelig, skal retten ophæve den.